

תוכנית ויסקונסין בירושלים מפלה לרעה את תושבי מזרח העיר בתשלום החזרי נסיעה

מפניות של פלסטינים ללשכה לסיוע משפטי עולה כי תושב מזרח ירושלים השתתף בתוכנית יקבל החזר נסיעות של 80-200 שקלים, לעומת כאלף שקלים לתושב מערב העיר

דנה ויילר-פולק 07.09.2009 09:09

תוכנית אורות לתעסוקה ("תוכנית ויסקונסין") פועלת במערב ובמזרח ירושלים ומיועדת למקבלי הבטחת הכנסה בשני חלקי העיר. השירותים הניתנים לתושבים מזרח ומערב העיר אמנם זהים, אבל מסיבה לא ברורה תושבי מזרח העיר מופלים לרעה בגובה החזרי הנסיעות שהם מקבלים, ובתנאים לקבלתם.

מפניות רבות של פלסטינים ממזרח העיר ללשכה לסיוע משפטי בירושלים של משרד המשפטים, מתברר שתושב מזרח ירושלים יקבל החזר נסיעות בגובה מרבי של 80 שקלים, או 200 שקלים (לא ברור מה הנוהל כעת), בעוד החזר הנסיעות לתושב מערב ירושלים מגיע לאלף שקלים.

תושבי מזרח העיר גם נדרשים להציג אסמכתאות לקבלת החזר נסיעה, אך חובה זו אינה חלה על תושבי מערב העיר. מזרח ירושלמים יקבלו את ההחזרים לאחר הנסיעות, בעוד שמערב ירושלמים מקבלים כרטיסיות, או כרטיסי "חופשי חודשי", לפני הנסיעות, ומבלי שנבדק המרחק שהם עושים מביתם עד למרכז שמפעילה התוכנית.

בשל האפליה הזאת הוגש בשבוע שעבר ערעור לבית הדין האזורי לעבודה בירושלים.

עד תחילת 2009 לא היה כלל נוהל במרכז אמין - החברה המפעילה את תוכנית אורות לתעסוקה - להחזר נסיעות ממזרח ירושלים. עם הגשת עררים בעניין זה לוועדת הערר הקשורה לתוכנית, הציג מרכז אמין נוהל שקבע החזר של עד 200 שקל בחודש לנסיעות ממזרח ירושלים, בכפוף להמצאת אסמכתאות. ואולם במאי 2009 דיווח מרכז אמין על נוהל חדש, שלפיו ההחזר המקסימלי ממזרח העיר יהיה 80 שקל בלבד, בכפוף לאסמכתאות.

מרכז אמין התבקש להסביר את שינוי הנוהל, אבל תשובותיו לא סיפקו את ועדת הערר, והיא הורתה לו לבדוק אפשרות חזרה לנוהל של 200 שקלים. זאת, בשעה שלתושבי מערב העיר אין כל הגבלת סכום להחזרים.

לדברי ראש הלשכה לסיוע משפטי בירושלים, עדי קומרינר-פלד, "גם אם הנסיעות במזרח ירושלים בדרך כלל זולות יותר מנסיעות במערב העיר, אין הצדקה להפרש כה משמעותי בין תקרות ההחזר ובמועד התשלום. האנשים האלה מקבלים הבטחת הכנסה, הכנסה מינימלית ביותר. הם יאלצו להוציא את עלות הנסיעות מכיסם, ויקבלו החזר רק כעבור זמן".

המרחק בין ביתו של נאסר יונס, אב לשבעה ילדים משכונת עיסווייה, לתחנת אגד הקרובה, הוא שלושה ק"מ. המרכז שלח את יונס לקורס בשכונת שועפט במזרח העיר. כדי להגיע לקורס נוסע יונס באוטובוס לשכונת שייח ג'ראח, ומשם באוטובוס לשועפט. כל נסיעה עולה ארבעה שקלים, כבודדת, ו-3.63 שקלים בשימוש בכרטיסייה. בסך הכל, עלות נסיעה יומית ליונס היא 15-16 שקלים. לקבלת החזר, יונס הגיש למרכז אסמכתאות לנסיעות שלו בסוף כל חודש. ביוני השתתף בקורס של 11 יום, וביולי של 20 יום. ביוני היה אמור לקבל כ-170 שקלים החזר נסיעות, וביולי כ-310 שקלים. בפועל, קיבל יונס ביוני החזר של 80 שקלים במזומן, ושתי כרטיסיות אגד בסכום 47 שקל כל אחת.

מבחינת הסכום, נראה שמדובר בהחזר מספיק, אבל בלשכה מתקשים להבין מדוע לא ניתן ליונס החזר כספי מלא; כלומר, מדוע ניתן לו החזר של "שווה כסף" שלא לצורך, משום שאין קווי אגד במזרח ירושלים. גם בעד יולי קיבל יונס החזר של 80 שקל ושתי כרטיסיות אגד, לאחר הצגת אסמכתאות.

ממרכז אמין נמסר בתגובה: "התוכנית והוצאות השירותים תומכי עבודה מפוקחים ברמה קפדנית על ידי המינהלת. חברת אמין עומדת בנהלים והכללים שמכתיבה המדינה".

יונס בעיסווייה. קיבל כרטיסייה לאגד שלא נוסע במזרח העיר